

TEN-T – EUs transportnett, fristene og Norges plass i det

Kommende episode

EUs transportnett forklart: hva TEN-T faktisk dekker, de tre lagene og fristene i 2030, 2040 og 2050, de ni korridorene, kravene til hastighet, signalsystem og tog lengde – og hvordan Norge er koblet på.

HOVEDTEMAER

- Hva TEN-T er, og hvorfor det ikke bare er jernbane
- De tre lagene i nettet, og de tre fristene
- De ni europeiske transportkorridorene
- Hva forordningen fra 2024 faktisk krever
- ERTMS – ett signalsystem i stedet for tjue
- 740 meter, og hvorfor tallet går igjen
- Norges tilknytning, og hva den ikke omfatter
- Hva som er verdt å være skeptisk til

SPØRSMÅL EPISODEN BESVARER

- Hva er TEN-T?
- Er TEN-T bare et jernbaneprosjekt?
- Hva er forskjellen på kjernenettet, det utvidede kjernenettet og det omfattende nettet?
- Hvilke frister gjelder – 2030, 2040 og 2050?
- Hvilke ni korridorer finnes?
- Hva er ERTMS, og hvorfor trengs det?
- Hvorfor snakker alle om 740 meter lange tog?
- Er Norge med i TEN-T?
- Får Norge EU-penger til infrastruktur gjennom TEN-T?

HOVEDPUNKTER

- TEN-T er ikke et jernbaneprosjekt. Det dekker vei, jernbane, havner, innlands vannveier, flyplasser og terminaler.
- Nettet har tre lag med hver sin frist: kjernenettet 2030, det utvidede kjernenettet 2040, det omfattende nettet 2050.
- De ni korridorene slår sammen de gamle kjernenettkorridorene og godskorridorene på jernbane.
- Kravet om 160 km/t for persontog gjelder kjernenettet og det utvidede kjernenettet, innen 2040.
- ERTMS skal erstatte de nasjonale signalsystemene i hele nettet.
- 740 meter er lengden terminaler og spor skal kunne håndtere – det er et kapasitetskrav, ikke et hastighetskrav.

- Regelverket ble tatt inn i EØS-avtalen i oktober 2025.
- Norge deltar i regelverket, men ikke i EUs finansieringsordning for det.

KILDER OG REFERANSER

- Europakommisjonen – Trans-European Transport Network (TEN-T)
https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/infrastructure-and-investment/trans-european-transport-network-ten-t_en
- Forordning (EU) 2024/1679 om unionens retningslinjer for utviklingen av det transeuropeiske transportnettet
<https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/eu-guidelines-for-developing-the-trans-european-transport-network.html>
- EFTA – faktaark for 32024R1679, med EØS-komiteens beslutning 247/2025
<https://www.efta.int/eea-lex/32024r1679>
- Rådet for Den europeiske union – pressemelding om endelig vedtak av TEN-T-forordningen, 13. juni 2024
<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/13/trans-european-transport-network-ten-t-council-gives-final-green-light-to-new-regulation-ensuring-better-and-sustainable-connectivity-in-europe/>
- Regjeringen.no – Norge slutter seg til EU-regelverk om et sikkert, effektivt og miljøvennlig transportnettverk
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/norge-slutter-seg-til-eu-regelverk-om-et-sikkert-effektivt-og-miljovennlig-transportnettverk/id3126739/>

AI brukes som verktøy i arbeidet med tekstene, og alt blir lest gjennom før det publiseres. Feil kan likevel forekomme.